

Savings and Investment

ปีที่ 4 ฉบับที่ 57 ประจำเดือนมกราคม 2560

พระมหากษัตริย์นักออมเงิน

จันทน์นิภา แซมขาว

เรื่องที่ 1 สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (สมเด็จพระย่า) ทรงสอนวิธีการเงิน

“ในการประหยัดนั้นก็ได้จัดให้มีเงินค่าขนมหรือพอกเก้ตมันนี้ ท่านเองเคยได้รับสัปดาห์ละครั้งและเดือนละครั้ง ท่านสังเกตแล้วว่าสัปดาห์ละครั้งดีกว่ามาก เพราะว่าเดือนละครั้งขาดทุนได้น้อยกว่าต่อปี(ผู้ฟังหัวเราะ) (1) ท่านก็เลยมาให้ลูก ๆ ท่านสัปดาห์ละครั้งตามอายุและก็ได้ไม่มากนัก พอที่จะซื้อขนมพวกลูกกวาดหรือช็อกโกแลต แต่อาจจะซื้อหนังสือหรือของเล่นซึ่งของพวกนี้ต้องซื้อเองเพราะของเล่นนั้น ส่วนมากแล้วแม่จะไม่ได้ซื้อให้ เว้นแต่ปีละ 2 ครั้ง คือ ในวันปีใหม่และวันเกิด จะได้ของเล่นที่สำคัญและใหญ่โต เรออยากได้อะไรก็ขอไป บอกว่าอยากได้ของเล่นพวกนี้ท่านก็บอกว่าถึงวันเกิดจะซื้อให้ จะไม่ซื้อพร่ำเพรื่อ แต่ของเล็ก ๆ น้อย ๆ นั้น เราจะต้องซื้อเองและท่านก็สอนให้เอาเงินไปฝากธนาคาร เมื่อมีจำนวนพอแล้ว”

เรื่องเงินเป็นเรื่องที่ต้องสอนและได้รับการปลูกฝังมาตั้งแต่เด็ก ซึ่งสมเด็จพระย่าทรงมีวิธีการสอนในหลวงรัชกาลที่ 9 อย่างไร ? เพื่อให้เป็นพระมหากษัตริย์นักออมเงิน

(1) สมัยที่สมเด็จพระย่าได้รับทุนพระราชทานของสมเด็จพระพันวัสสาฯ เพื่อทรงศึกษาต่อที่สหรัฐอเมริกาในปี พ.ศ. 2460 และทรงประทับอยู่กับครอบครัวอดัมเสน (Adamsen) ที่เมืองเบอร์คลีย์ (Berkeley) สมเด็จพระย่าสมควร์ได้รับเงินค่าใช้จ่ายส่วนตัวสัปดาห์ละ 1 เหรียญ แต่มีสซิสอดัมเสน ประทานให้เพียง 4 เหรียญต่อเดือน ปีหนึ่งสมเด็จพระย่าจึงได้ 48 เหรียญ ซึ่งหากได้รับสัปดาห์ละเหรียญ ก็จะได้รับปีละ 52 เหรียญ จึงทำให้ขาดทุนไปปีละ 4 เหรียญ

เรื่องที่ 2 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (ในหลวงรัชกาลที่ 9) ทรงเก็บออมเพื่อซื้อของใช้ส่วนพระองค์

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงสนพระทัยในด้านดนตรีมาตั้งแต่ทรงพระเยาว์ ทรงซื้อเครื่องดนตรีชิ้นแรก คือ คลาริเน็ต เมื่อพระชนมายุ 10 พรรษา ด้วยเงินที่ทรงเก็บออมไว้ เมื่อแรกโปรดดนตรีคลาสสิกและต่อมาโปรดดนตรีแจ๊ซ ทั้งนี้ ยังทรงสนพระทัยดนตรีอย่างจริงจังจรัสพระชนมายุ 14 - 15 พรรษา โดยใช้เงินสะสมส่วนพระองค์ครั้งหนึ่ง และอีกครั้งหนึ่งสมเด็จพระย่าทรงประเดิมให้ เพื่อซื้อแซกโซโฟนมือสองราคา 300 ฟรังก์มาทรงหัดเล่น

ระหว่างทรงศึกษาที่ Switzerland ขณะยังทรงพระเยาว์ ในหลวงรัชกาลที่ 9 ได้ทรงตรัสกับสมเด็จพระย่าว่าตนประสงค์อยากได้จักรยาน เนื่องจากทรงเห็นพระสหายมีจักรยานกัน ทั้งนี้ สมเด็จพระย่าทรงตรัสว่า “หากลูกอยากได้จักรยาน ลูกก็เก็บสตางค์ที่แม่ให้ไปกินที่โรงเรียนไว้ซิ” ดังนั้น ในหลวงรัชกาลที่ 9 จึงทรงสะสมเงินมาหยอดกระปุกวันละเหรียญ สองเหรียญ พอถึงวันปีใหม่ สมเด็จพระย่าก็ทรงตรัสว่า “ปีใหม่แล้ว เราไปซื้อจักรยานกัน” โดยสมเด็จพระย่าทรงประเดิมให้ ซึ่งส่วนที่ประเดิมนั้นมีมากกว่าเงินในกระปุกออมสินของในหลวงรัชกาลที่ 9

กล้องถ่ายภาพคู่พระหัตถ์กล้องแรกของในหลวงรัชกาลที่ 9 คือ Coronet Midget ซึ่งทรงซื้อด้วยเงินสะสมส่วนพระองค์ เมื่อพระชนม์มเพียง 8 พรรษา พระอัจฉริยภาพของในหลวง มีพื้นฐานมาจาก การเล่น” สมัยทรงพระเยาว์ “เพราะหากทรงอยากได้ของเล่นอะไร ต้องทรงเก็บสตางค์ซื้อเอง หรือ ทรงประดิษฐ์เอง ทรงเคยหุนค่าขนมกับสมเด็จพระเชษฐา เพื่อซื้อชิ้นส่วนวิทยุทีละชิ้น ๆ แล้วทรงนำมาประกอบเองเป็นวิทยุ แล้วแบ่งกันฟัง

เรื่องที่ 3 การสร้างรายได้และการให้

ทรงได้รับการอบรมให้รู้จัก “การให้” โดยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ทรงตั้งกระป๋องออมสินเรียกว่า “กระป๋องคนจน” หากทรงนำเงินไปทำกิจกรรมแล้วมีกำไรจะต้องถูก “เก็บภาษี” หยอดใส่กระป๋องนี้ 10% ทุกสิ้นเดือนสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะเรียกประชุมเพื่อถามว่าจะเอาเงินในกระป๋องนี้ไปทำอะไร เช่น มอบให้โรงเรียนตาบอด มอบให้เด็กกำพร้า หรือทำกิจกรรมเพื่อคนยากจน เป็นต้น

ในหลวงรัชกาลที่ 9 สมัยยังทรงพระเยาว์ ทรงรับจ้างเก็บผักผลไม้ไปขาย ถึงแม้สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานเงินค่าขนมให้ทุกสัปดาห์ เมื่อได้เงินจากการขายผักมาก็นำไปทรงซื้อเมล็ดพันธุ์มาปลูกเพิ่ม

โครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา เริ่มต้นมาจากโครงการทดลองเลี้ยงโคนมสวนจิตรลดา มีเงินลงทุนเริ่มต้นมาจากเงินส่วนพระองค์จำนวน 32,866.73 บาท เป็นรายได้จากการขายหนังสือหลักวิชาการดนตรี “ดุริยางคศาสตร์สากล” ซึ่งประพันธ์โดยพระเจนดุริยางค์ต่อมาก็ค่อย ๆ เติบโตเป็นโครงการพัฒนามาจนเป็นอย่างที่เห็นกันทุกวันนี้

เรื่องที่ 4 การประหยัด

ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงเป็นต้นแบบของความเรียบง่าย ความประหยัด ดังที่พวกเราพสกนิกรชาวไทยเคยได้ยิน ได้ฟัง เรื่องราวพระราชจริยวัตรแห่งความพอเพียงของพระองค์ท่านมาหลายต่อหลายครั้งยกตัวอย่างเช่น

ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงปั่นจักรยานไปโรงเรียนแทนรถพระที่นั่ง ระหว่างช่วงเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2

หลอดยาสีพระทนต์ทรงใช้จนแบนราบเรียบคล้ายแผ่นกระดาษ โดยเฉพาะบริเวณคอหลอดยังปรากฏรอยนิ้วมือลงไปจนถึงเกลียวหลอด ซึ่งเป็นผลจากการกดใช้ตามแปรงสีพระทนต์ช่วยรีดและกดเป็นรอยนิ้ว

ฉลองพระบาทเป็นรองเท้าหนังสีดำ มีสภาพชำรุดทรุดโทรมจากการใช้งานมาหลายสิบปี ภายในรองเท้าผู้กร่อนหลุดลอกหลายแห่ง ซึ่งถ้าเป็นคนทั่วไปก็อาจจะทิ้งไปแล้ว แต่พระองค์ท่านกลับทรงให้เจ้าหน้าที่นำมาซ่อมเพื่อใช้งานต่อ

"...การใช้จ่ายโดยประหยัดนั้นจะเป็นหลักประกันความสมบูรณ์พูนสุขของผู้ประหยัดเอง และครอบครัว ช่วยป้องกันความขาดแคลนในวันข้างหน้า การประหยัดดังกล่าวนี้ จะมีผลดีไม่เฉพาะแก่ผู้ประหยัดเท่านั้น ยังจะเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติด้วย..."

พระราชดำรัส เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2502